

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 90

van **CATHY COUDYSER**

datum: 15 december 2023

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Flanders Investment & Trade (FIT) - Buitenlandkantoren

Flanders Investment & Trade (FIT) speelt een belangrijke ondersteunende rol voor de internationalisering van de Vlaamse economie. Zo helpt de organisatie Vlaamse bedrijven exporteren door ze marktinformatie, advies, begeleiding en subsidies te verschaffen.

Daarnaast poogt ze buitenlandse bedrijven in Vlaanderen te doen investeren door groepsacties in het buitenland te organiseren om Vlaanderen bekend te maken als economisch sterke en innovatieve regio. Het agentschap gaat zelfs gericht op zoek naar potentiële investeerders om het Vlaamse economische weefsel te versterken en begeleidt hen in het proces.

FIT bestaat in zijn huidige vorm sinds 2004, maar er zijn grondige transformaties in de werking van de organisatie gepland voor 2024. Men wil af van de organisatiestructuur in twee aparte poten en naar een enkelvoudig verbonden geheel evolueren. Om die reden wordt de transformatie 'One FIT' genoemd.

FIT heeft een uitgebreid internationaal netwerk van meer dan 70 buitenlandse kantoren. Samen met Toerisme Vlaanderen (TVL) en het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (DKBUZA) zijn zij daarmee de belangrijkste vertegenwoordigers van Vlaanderen in het buitenland. Door de samenwerking tussen de drie instellingen te optimaliseren, zouden nieuwe synergieën tot stand kunnen komen.

Door het personeel van de Vlaamse overheid in het buitenland flexibeler in te zetten, kan men met ongeveer dezelfde middelen meer doelstellingen bereiken. Zo kunnen de overkoepelende prioriteiten van de Vlaamse overheid beter gerealiseerd worden.

1. Welke evaluaties zijn er gemaakt rond de werking van de buitenlandkantoren van FIT?
 - a) Is er een evaluatie gemaakt over de nood aan versterking van de buitenlandkantoren? Zo ja, over welke kantoren gaat het?
 - b) Is er een evaluatie gemaakt over de nood aan nieuwe buitenlandkantoren? Zo ja, om welke landen/regio's zou het gaan en waarom?
 - c) Zijn er plannen om bestaande kantoren te sluiten? Zo ja, om welke kantoren gaat het? Om welke reden zouden die kantoren gesloten worden?
2. Welke mogelijke synergieën ziet FIT in het kader van een verhoogde samenwerking met de Toerisme Vlaanderen- en DKBUZA-kantoren in het buitenland?

Wat zijn volgens FIT mogelijke pijnpunten?

3. Acht de minister het opportuun om medewerkers van FIT deel te laten nemen aan een opleiding aan de Diplomatieke Academie?
4. Waarom is het belangrijk om de 45 economische diplomaten in dienst van FIT een hogere rang op de diplomatieke lijst te verschaffen, zoals de minister voorstelt in de beleids- en begrotingstoelichting (BBT) Buitenlands Beleid van 2024?
5. Wat zijn de krachtlijnen van de geplande transformatie bij FIT? Hoe zal die transformatie ervoor zorgen dat FIT beter opgewassen is tegen de huidige internationale context waarin de organisatie opereert?
6. Hoe zal FIT inzetten op de opportuniteiten die de wederopbouw van Oekraïne waarschijnlijk zal bieden?
7. Wat zijn de taken van de Vlaamse Economische Vertegenwoordiger (VLEV) die aangesteld werd voor Oekraïne?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 90 van 15 december 2023

van **CATHY COUDYSER**

1. In het kader van de transformatie gebeurde een benchmarking op organisatorisch niveau met gelijkaardige entiteiten in binnen- en buitenland. De vertaalslag naar de geografische footprint van FIT is een oefening die momenteel nog bezig is. Deze oefening is voorzien tegen midden 2024 te landen. Algemeen kan wel gesteld worden dat een substantiële versterking van het buitenlands netwerk van FIT één van de belangrijkste krachtlijnen is om de dienstverlening van FIT en haar impact op de Vlaamse economie gevoelig te vergroten.

In het kader van de transformatie werden vijf vicepresidenten aangesteld die, in tegenstelling tot de vroegere zeven regiocoördinatoren, een volwaardige managementfunctie hebben. In het verleden cumuleerden de Vlaamse Economische Vertegenwoordigers de functies 'posthoofd' en 'regiocoördinator'. De aangestelde vicepresidenten zijn verantwoordelijk voor het managen van hun regio en niet van de post waar zij fysiek aanwezig zijn. De vijf aangestelde vicepresidenten bestaan uit een mix van nieuwe profielen: één extern aangetrokken profiel met standplaats Brussel zonder diplomatiek statuut, één gewezen technologieattaché met standplaats New York, en drie gewezen Vlaamse Economische Vertegenwoordigers met standplaatsen Dubai, Wenen en Singapore.

Het nieuwe FIT-management zal een evaluatie van de werking van de buitenlandkantoren uitwerken in de loop van 2024. Ik wens voorlopig niet vooruit te lopen op deze analyse aangezien het proces nog in de opstartfase zit.

Het kantoor in Teheran sloot eind 2023. In 2024 zullen de Waalse collega's hetzelfde doen met hun aanwezigheid in Iran.

2. Ik streef naar meer samenwerking tussen de drie entiteiten via gezamenlijke projecten. Op vraag van het maatschappelijk middenveld en de FIT-kanten, zal FIT zich daarnaast in de toekomst meer toelagen op verdere specialisatie en sector kennis. De inzet van technologieattachés zijn hier een voorbeeld van.
3. 105 FIT-medewerkers hebben in 2023 deelgenomen aan één of meerdere sessies van de Diplomatieke Academie. Sommige sessies worden online aangeboden en opengesteld voor FIT-medewerkers uit binnen- en buitenland. Het is opportuun om de FIT-medewerkers deel te laten nemen aan sessies georganiseerd door de Diplomatieke Academie als de sessies inhoudelijk opportuun zijn voor en een toegevoegde waarde bieden voor hen. In dat verband zal de samenwerking die startte in 2023 worden verdergezet in 2024.
4. Een hogere rang op de diplomatieke lijst verschaft zonder meer hogere, aantrekkelijker, effectievere en efficiëntere toegang tot verschillende noodzakelijke politieke en economische netwerken in de landen waar FIT actief is. Zeker in landen buiten Europa, zoals de Verenigde Staten, is dit een essentiële voorwaarde om goed te kunnen functioneren en een meerwaarde te creëren voor de Vlaamse economie.

Een belangrijk onderdeel van de taak van de economische diplomaten in dienst van FIT is om zichzelf en bedrijven toegang te verlenen tot de juiste netwerken in hun doelland. Zo kunnen de economische diplomaten interactie, overleg en direct contact bewerkstelligen met de relevante partijen bij het internationaliseringsproces van Vlaamse en internationaal actieve bedrijven. De juiste, snelle en doelgerichte toegang tot deze netwerken is cruciaal om op een efficiënte en resultaatgerichte manier tot effectieve contracten te komen en om export, innovatie en directe buitenlandse investeringen te stimuleren.

Op heden is de situatie suboptimaal vermits de Vlaamse economische diplomaten van FIT in het buitenland slechts ingeschaald worden op het laagste diplomatieke niveau van 'Attaché'. Dit betekent dat men hiërarchisch bijzonder laag op de diplomatiek lijst staat, waardoor men door het betrokken land van mindere betekenis wordt geacht. Daarnaast kennen de grotere bedrijven en economische belangenverenigingen de rangordes van de diplomatieke lijst bijzonder goed. Aldus leeft bij hen de perceptie dat de Vlaamse Economische Vertegenwoordigers van minder of laag belang zijn. Praktisch en operationeel betekent de lage inschaling dat onze economische vertegenwoordigers niet uitgenodigd worden voor belangrijke manifestaties en activiteiten.

De huidige situatie is nefast voor het opbouwen van een krachtig netwerk met de relevante spelers. Het benadeelt onze economische diplomaten ten opzichte van de federale diplomaten. De federale collega's behandelen economische thema's en trekken de dossiers naar zich toe omdat de Vlaamse Economische Vertegenwoordigers niet uitgenodigd worden voor overleg, interactie of belangenbehartiging.

5. Ik verwijs naar de [mededeling aan de Vlaamse Regering](#) betreffende "One FIT – Strategische transformatie van Flanders Investment & Trade", waarin de krachtlijnen van de transformatie uitvoerig beschreven staan.
6. FIT werkt op drie pijlers: informeren en begeleiden van Vlaamse bedrijven, promoten van Vlaamse bedrijven, en inzetten op een aantal toekomstige initiatieven.

Inzake het informeren en begeleiden van Vlaamse bedrijven publiceerde FIT een dossier over de opportuniteiten en mogelijke werkwijzen voor bedrijven die mee willen werken aan de heropbouw en modernisering van Oekraïne. Hierbij bracht het agentschap de initiatieven van diverse internationale financiële instellingen in kaart, en wees het op de reeds aangekondigde initiatieven van de Oekraïense overheid. FIT werkt het dossier ten gepaste tijde bij op basis van nieuwe ontwikkelingen.

Daarnaast kondigt FIT evenementen over de heropbouw van het land, alsook investeringsprojecten en economische informatie over de verschillende *oblasten* (provincies), aan op haar website. Verder begeleidt de Vlaamse Economische Vertegenwoordiger voor Oekraïne bedrijven met interesse voor de heropbouw en bedrijven die op zoek zijn naar afzetkansen op korte termijn. Er wordt maatwerk geboden door middel van 1-op-1 gesprekken waarin naar de noden en de wensen van de bedrijven gepeild wordt.

Inzake het promoten van Vlaamse bedrijven lanceerde FIT eind 2023 het online platform "[Reconstruction of Ukraine: Expertise from Flanders](#)". Het agentschap gebruikt het platform in contacten met Oekraïense actoren uit de private en publieke sector zodat ze kunnen zien welke bedrijven geïnteresseerd zijn in de markt en de heropbouw. Het is dus een hulpmiddel om (op termijn) matchmaking te kunnen faciliteren.

In de eerste fase focust FIT op vijf sectoren die prominent aan bod komen in de *Rapid Damage & Needs Assessment*, een samenwerking tussen de Wereldbank, de

Oekraïense regering, de Europese Commissie en de Verenigde Naties om de schade en verliezen van Oekraïne door de Russische invasie in kaart te brengen. De vijf sectoren zijn agro, bouw en infrastructuur, hernieuwbare energie, ICT, en logistiek en transport.

Verder nam FIT in 2023 tweemaal deel aan de beurs en conferentie "Rebuild Ukraine" in Warschau. Tijdens de meest recente novembereditie waren er ook Vlaamse bedrijven aanwezig om hun producten en diensten voor te stellen.

Inzake toekomstige initiatieven houdt FIT het hierboven genoemd websitedossier en online platform up-to-date en onderzoekt het de mogelijkheid voor het opzetten van gezamenlijke infosessies over bedrijfsopportuniteiten met Credendo, Finexpo en Enabel. Credendo zal, voor rekening van de Belgische staat, opnieuw transacties met Oekraïne verzekeren. Dit heeft gevolgen voor het Oekraïnebeleid van het Finexpo-comité, dat steun biedt voor de export van uitrustingsgoederen en aanverwante diensten. Oekraïne komt dan, in principe, in aanmerking voor zowel algemene als de kmo-instrumenten. Het ontwikkelingsagentschap Enabel beheert fondsen om de komende vijf jaar te helpen bij de heropbouw van Oekraïne.

Verder bekijkt FIT een eventuele deelname aan de derde editie van "Rebuild Ukraine", dat gewijd zal zijn aan gezondheidszorg.

7. De Vlaamse Economische Vertegenwoordiger (VLEV) werkt specifiek rond de heropbouw van Oekraïne vanuit de standplaats Brussel. De VLEV werkt nauw samen met de AWEX-vertegenwoordiging, die in het kader van het interregionale samenwerkingsakkoord de standaardvragen behandelt.

De VLEV informeert en begeleidt bedrijven met interesse voor de Oekraïense markt, veelal met een speciale focus op de heropbouw. Tijdens de Flanders International Business Weeks in september jongstleden heeft de VLEV in elke provincie een infosessie gegeven over hoe bedrijven de kansen bij de heropbouw kunnen benaderen. Geïnteresseerden en bedrijven die zich aanmeldden voor het online platform konden nadien nog een individuele consultatie met de VLEV aanvragen.

Verder zet de VLEV volop in op kennisopbouw, ook over hoe andere landen hun private sector proberen te betrekken bij de heropbouw. Ten slotte maakt ook de opbouw en onderhoud van een zo groot mogelijk netwerk met uiteenlopende actoren deel uit van het takenpakket. Ik denk hierbij aan contacten met Oekraïense actoren in Vlaanderen en België, de publieke sector in Vlaanderen en België, de private sector in Vlaanderen en het Europese niveau via Trade Promotion Europe. In een volgende fase zal ook aandacht besteed worden aan het uitbouwen van een netwerk met Oekraïense bedrijven.